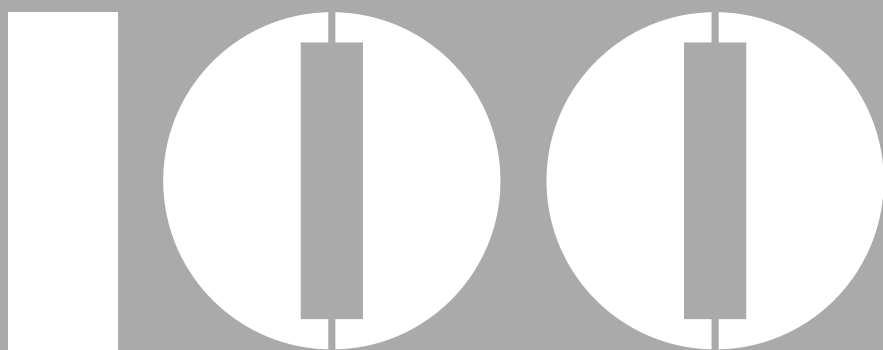

najodważniejszych polskich piosenek

#muzykajestwazna

Jakub Krzyżański
Marcin Mieszczak

najodważniejszych polskich piosenek

#muzykajestwazna

Jakub Krzyżański
Marcin Mieszczak

Autorzy:

Jakub Krzyżański, Marcin Mieszczak

Opracowanie redakcyjne:

Agnieszka Kaszok, Dominika Więzik

Korekta językowa:

Dominika Więzik

Projekt układu typograficznego:

Elżbieta Olma

Projekt okładki i zdjęcie:

Mateusz Ługowski

Skład i łamanie:

Elżbieta Olma

Copyright © Jakub Krzyżański, Marcin Mieszczak, 2022

Wydanie I

ISBN 978-83-962460-9-7

muzykajestwazna.pl

OFICYNA Krystyna Igras

43-300 Bielsko-Biała

517 850 790

biuro@oficyna.net

www.oficyna.net

Spis treści

Wstęp	8
Mieczysław Fogg – <i>Alkoholik</i>	10
Oddział Zamknięty – <i>Andzia i ja</i>	14
Big Cyc – <i>Antoni wzywa do broni</i>	17
Nagły Atak Spawacza feat. Slums Attack – <i>Anty</i>	21
Kazik na Żywo – <i>Artyści</i>	25
Krzysztof Komeda – <i>Astigmatic</i>	30
Pidżama Porno – <i>Bal u senatora '93</i>	34
Mieczysław Cholewa – <i>Ballada o Janku Wiśniewskim</i>	38
Big Cyc – <i>Ballada o smutnym skinie</i>	43
Republika – <i>Biała flaga</i>	48
Cool Kids of Death – <i>Butelki z benzyną i kamienie</i>	53
Zbigniew Wodecki – <i>Chałupy welcome to</i>	57
Perfect – <i>Chcemy być sobą</i>	60
Apteka – <i>Chłopcy i dziewczyny</i>	64
Zbigniew Hołdys – <i>Co się stało z Magdą K.</i>	69
Kat – <i>Czarne zastępy</i>	74
Tymon & The Transistors – <i>D.O.B.</i>	79
Closterkeller – <i>Dlaczego noszę broń</i>	83
Hey – <i>Dreams</i>	86
Slums Attack – <i>997</i>	90
Anna Jurksztowicz – <i>Dziękuję, nie tańczę</i>	94
Sweet Noise – <i>Dzisiaj mnie kochasz, jutro nienawidzisz</i>	98
Czesław Niemen – <i>Dziwny jest ten świat</i>	102
Maciej Maleńczuk – <i>Fajnie</i>	108
Brygada Kryzys – <i>Ganja</i>	113
Lao Che – <i>Godzina W</i>	117
2 plus 1 – <i>Hallo panie Freud</i>	121
Karolina Czarnecka – <i>Hera koka hasz LSD</i>	126
Pidżama Porno – <i>Idą brunatni</i>	130
Nosowska – <i>Ja pas!</i>	134

Kasia Kowalska – <i>Jak rzecz</i>	138
Paktofonika – <i>Jestem Bogiem</i>	142
Daria Zawiałow – <i>Kaonashi (カオナシ)</i>	146
O.N.A. – <i>Kiedy powiem sobie dość</i>	150
Armia – <i>Kochaj mnie</i>	155
Balkan Electricque – <i>Kochaj, nie zabijaj / Kochaj (Sexmix)</i>	159
Fiolka – <i>Komu ja</i>	163
Baranowski – <i>Krucjata</i>	168
Słoń & Mikser – <i>Love forever</i>	173
Siekiera – <i>Ludzie Wschodu</i>	178
Róże Europy – <i>Marihuana</i>	183
T.Love – <i>Marsz</i>	187
Kult – <i>Mieszkam w Polsce</i>	191
Hey – <i>Misie</i>	195
Maria Peszek – <i>Modern Holocaust</i>	199
Klan – <i>Mrowisko</i>	203
Jacek Kaczmarski, Przemysław Gintrowski, Zbigniew Łapiński – <i>Mury</i>	206
Breakout – <i>Na drugim brzegu tęczy</i>	211
Dżem – <i>Niewinni i ja cz. I i II</i>	216
Maanam – <i>Nocny patrol</i>	220
Illusion – <i>Nóż</i>	225
Fisz Emade Tworzywo – <i>OK Boomer!</i>	229
Breakout – <i>Oni zaraz przyjdą tu</i>	234
Łzy – <i>Opowiem wam jej historię</i>	239
Mata – <i>Patointeligencja</i>	242
TSA – <i>Pierwszy karabin</i>	247
Dezterter – <i>Pierwszy raz</i>	251
Izabela Trojanowska i Stalowy Bagaż – <i>Pieśń o cegle</i>	254
Big Cyc – <i>Piosenka o „Solidarności”, czyli wszystko gnije</i>	259
Dr Misio – <i>Pismo</i>	263
Kaliber 44 – <i>Plus i minus</i>	268
Organek – <i>Pogo</i>	271
Jacek Skubikowski – <i>Polski biały Murzyn</i>	275
Taco Hemingway – <i>Polskie tango</i>	279
Sidney Polak – <i>Porno-pasterz</i>	284

Sztywny Pal Azji – <i>Proces</i>	288
Natalia Przybysz – <i>Przez sen</i>	292
Lombard – <i>Przeżyj to sam</i>	296
Krystyna Prońko – <i>Psalm stojących w kolejce</i>	301
Arek Kłusowski – <i>Rocznik 92</i>	306
Piersi – <i>Rodzina słowem silna</i>	310
Liroy – <i>Szczoryk</i>	314
Luxtorpeda – <i>Shoah</i>	320
Girls on Fire – <i>Siła kobiet</i>	324
Aya RL – <i>Skóra</i>	330
Maria Peszek – <i>Sorry Polsko</i>	334
Kasia Kowalska – <i>Spowiedź</i>	338
Dezerter – <i>Spytaj milicjanta</i>	341
Max i Kelner – <i>Starówka</i>	345
Jan Krzysztof Kelus – <i>Szosa E7</i>	349
O.N.A. – <i>Szpetot</i>	353
Ralph Kaminski – <i>Tata</i>	357
Blackout – <i>Te bomby lecą na nasz dom</i>	362
Bielizna – <i>Terrorystyczne bojówki</i>	367
Pablopavo – <i>To jest piosenka o różnych rzeczach</i>	371
Myslovitz – <i>To nie był film</i>	376
Kazik – <i>Twój ból jest lepszy niż mój</i>	381
Pezet/Noon – <i>Ukryty w mieście krzyk</i>	385
Złe Psy – <i>Urodziłem się w Polsce</i>	389
Maciej Maleńczuk & Psychodancing – <i>Vladimir</i>	393
Kora i Püdeli – <i>W krainie ciemności (Mrok)</i>	397
Wiesław Gołas – <i>W Polskę idziemy</i>	401
Skaldowie i Łucja Prus – <i>W żółtych płomieniach liści</i>	405
Mezo – <i>Ważne</i>	409
Brygada Kryzys – <i>Wojna</i>	413
Izabela Trojanowska – <i>Wszystko, czego dziś chcę</i>	417
Kora – <i>Zabawa w chowanego</i>	422
Varius Manx – <i>Zabij mnie</i>	426
Piersi – <i>ZCHN zbliża się</i>	430
Strachy na Lachy – <i>Żyję w kraju</i>	434
Podziękowania	439

Wstęp

Kiedy mamy do czynienia z odwagą? Wyszliśmy z założenia, że wtedy, gdy na szali działań znajduje się coś cennego, co można stracić: reputację, szacunek fanów, kontrakty, dobrą prasę, a nawet zdrowie lub życie.

Staraliśmy się dotrzeć bezpośrednio do twórców opisywanych piosenek. Wszystkie wypowiedzi artystów, których nie opatrzyliśmy przypisem, były nam udzielone. Napisany tekst został także przez nich autoryzowany. Kiedy rozmowa nie była możliwa, korzystaliśmy z licznych materiałów (książki biograficzne, artykuły prasowe, filmy dokumentalne, audycje radiowe), zawsze podając ich dokładne źródło.

Niektórzy opisywani artyści odwagą wykazywali się właściwie w czasie całej swojej kariery (np. Apteka, Siekiera, Kat), inni na konkretnych albumach (np. Klan, Lao Che). Wtedy wybrane przez nas piosenki odzwierciedlają to szersze spojrzenie.

Wielu z prezentowanych artystów mogłoby na liście 100 najodważniejszych polskich piosenek umieścić więcej swoich utworów (np. Kazik, Maciej Maleńczuk, Grabaż). W tych przypadkach świadomie ograniczaliśmy się do analizy jedynie kilku tekstów.

Zależało nam na jak najszerszym spectrum poruszanych tematów i doborze gatunków muzycznych.

Chociaż tematyka utworów zawartych w książce jest bardzo szeroka, postanowiliśmy nie przekraczać wyznaczonych sobie na początku granic (faszyzm, dyskryminacja, namawianie do zbrodni, ksenofobia etc.).

Rzadko zaglądaliśmy w zupełnie niszowe rewiry artystyczne (a działa się tam naprawdę sporo ciekawych rzeczy). Być może jeszcze wrócimy do tego tematu.

To wszystko sprawia, że nie powstał ranking, a raczej opowieść o wymagających czasach, odważnych piosenkach, wyrazistych artystach i wyzwaniach, z którymi oni zdecydowali się zmierzyć. I do tej opowieści Was – drodzy Czytelnicy – zapraszamy.

Autorzy

Podziękowania

Książka nie powstałaby w takiej formie, jaką ostatecznie przybrała, gdyby nie pomoc wielu życzliwych osób. Chcemy w tym miejscu podziękować:

Najbliższym: Magdalenie, Emilce, Leonkowi, Rodzicom. Pewne rzeczy dzieją się dlatego, że na co dzień mamy wokół siebie odpowiednich ludzi.

Wojtkowi Mieszczakowi i Szymonowi Kusiowi – współtwórcom projektu #muzykajestwazna z życzeniami następnym wydawnictw książkowych oraz płytowych.

Krystynie Igras, Agnieszce Kaszok, Elżbiecie Olmie, Dominice Więzik za zaufanie dla naszego pomysłu oraz wspólną pracę redakcyjną.

Adamowi Czerwińskiemu z AC Records i wspaniałym muzykom, którzy zaangażowali się w nagranie piosenki #muzykajestwazna: Patrycji Goli, Mikołajowi Łukaszewskiemu, Arturowi Jurkowi, Januszowi Mackiewiczowi „Mackowi” oraz Piotrowi Łukaszewskiemu ze studia Custom34.

Zarządowi i ekipie tłoczni XDiSC: Wojciechowi Wróblowi, Magdalenie Karaś, Małgorzacie Roszkowskiej, Annie Cudnik, Dorocie Hajdzie za umożliwienie wytłoczenia winyli oraz płyt CD.

Marcinowi Bąkiewiczowi i Cezaremu Skoczniowi z Antyradia za zaufanie dla naszego pomysłu na jego wczesnym etapie.

Ekipie e-words, a w szczególności Annie Pawlik i Mateuszowi Ługowskiemu, za pierwsze korekty, zdjęcia oraz filmy.

Wojtkowi Izbickiemu z Nessi Sportswear za partnerskie podejście do projektu.

Aleksandarowi Ćirliciowi z Czytelni Słów i Dźwięków Elektra za organizację premiery książki.

Marcie Glanc, Julii Cieślik, Wojciechowi Owczarzowi, Adamowi Urbanikowi, Jędrzejowi Gromadowskiemu „Pakołowi”, Krzysztofowi Tomasikowi i Bartoszowi Żurawieckiemu za dobre rady oraz pomoc w przygotowaniu poszczególnych rozdziałów.

Wszystkim artystom, dzielącym się z nami fantastycznymi wspomnieniami i ich managerom, którzy umożliwili nam przeprowadzenie wywiadów.

Wszystkich, których nie wymieniliśmy, zapewniamy o swojej wdzięczności.

Autorzy

Od Komedy do Kodyma. Od Gołosa do Maty. Od "Alkoholika" do "Żyję w kraju". Odwaga niejedno ma imię, a nawet może mieć ich sto. Jakub Krzyżaniński i Marcin Mieszczak, unikając szablonów i utartych schematów, wybrali 100 najodważniejszych polskich piosenek, których twórcy z odwagą byli za pan brat. Nie bacząc na metrykę, granice stylistyczne i tematyczne, autorzy książki opowiadają historie, które pozwolą z zupełnie nowej perspektywy spojrzeć na polską muzykę.

Specjalnie na potrzeby publikacji Jakub i Marcin przebrnęli przez setki materiałów, a do wypowiedzi zaprosili największych polskich artystów: Baranovskiego, Ernesta Brylla, Tomka Budzyńskiego, Grabaża, Tomka Lipińskiego, Anitę Lipnicką, Macieja Maleńczuka, Andrzeja Mogielnickiego, Peję, Natalię Przybyś, Krzysztofa Skibę, Kazika Staszewskiego i wielu innych.

Po raz pierwszy m.in. 2 plus 1, Breakout, Brygada Kryzys, Dezerter, Fiolka, Taco Hemingway, Kat, Liroy, Maria Peszek, Krystyna Prońko, Siekiera czy Daria Zawiałow zagrają na jednej scenie. Odważnej scenie książki, którą trzymasz w ręce.

#muzykajestwazna

Partnerzy wydania:

XDISC

ewords

nessi
sportswear

ac
RECORDS

OFICYNA
KRYTYCZNA TURAL

Patroni medialni:

ANTYRADIO

PSYCHOSONDA

ISBN 978-83-962460-6-6

9 788396 246066